

MANİFESTO #90larlaYÜZLEŞMEKİÇİN

MİLLETVEKİLİ ADAYLARINA SEÇİM VAATLERİNİ SORUYORUZ!

Yeni Anayasa ve Çözüm Süreci önümüzdeki genel seçimler sonrasında Türkiye'nin en önemli gündem maddeleri olacak. Bu iki gündemin akıbeti ise büyük ölçüde Kürt meselesinin seyrine bağlı. Seçimler ertesinde bu seyrin kalıcı barış ve demokratikleşme yönüne evrilip evirilmeyeceğini bize siyasetin geçmişle yüzleşme iradesi gösterecek. İşte bu yüzden geleceğin siyasi iradesini oluşturacak olan vekil adaylarına soruyoruz: **#90larlaYÜZLEŞMEKİÇİN** ne yapacaksınız?

NE ZAMAN? Kampanya 4 Mayıs günü başlayacak ve dört hafta sürecek. Sorularımızı bu dört hafta boyunca Pazartesi, Çarşamba ve Cuma günleri saat xx ile xx arasında soracağız.

KİM? Her gün AKP, CHP ve HDP'den 3'er vekil adayına aynı gün ve saatlerde soracağımız sorularla toplam 36 vekil adayına ulaşmayı hedefliyoruz.

NASIL? Sorularımızı **#90larlaYÜZLEŞMEKİÇİN** hashtag'i eşliğinde soracağız.

Twitter kullanıcıları, aynı zamanda kampanya sloganı da olan bu hashtag'i kullanarak vekillere yüzleşme vaatlerinin ne olduğunu kendileri de sorabilecekler.

NEREDE? Her gün 3 vekil adayına sorulan sorular ve bu sorulara verilen yanıtlar gerek Hafıza Merkezi twitter hesabından (**@hakikatadalet**), gerekse **http://90larlayuzlesmekicin.org** adresindeki kampanya sayfasından takip edilebilecek.

NEDEN 90'LAR? Kürt meselesi ekseninde yaşanan silahlı çatışmanın derinleşmesiyle beraber 90'lı yıllar devletin silahlı kuvvetler içindeki kontrgerilla yapılanmalar aracılığıyla Kürt illerinde gerçekleştirdiği birçok insanlık suçunun en yoğun yaşandığı dönem oldu. Hafıza Merkezi, geçmişte yaşanmış tüm ağır ve sistematik hak ihlalleriyle yüzleşilmesi amacıyla kurulduğu 2011 tarihinden itibaren faaliyetlerini somut olarak bu yıllarda devlet şiddetinin önemli bileşenlerinden 'zorla kaybetmeler' üzerine yoğunlaştırdı. Bu yüzden kurguladığımız kampanya yüzleşme taleplerimize konu olan dönem 'zorla kaybetmeler', yargısız ve keyfi infazlar, zorla göç ettirme politikasının en yaygın kullanıldığı 90'lı yıllar olmuştur. Bu tür uygulamalar konusunda sorumluların yargılanmaması, cezasızlık zirhiyla korunmaları ve hatta ödüllendirilip terfi ettirilmeleri bugün Türkiye'de hem demokrasinin vazgeçilmez ilkesi olan yasalar karşısındaki eşitlik ilkesini zedelemekte hem de barışın kalıcılaşması önünde engel teşkil etmektedir. Bu nedenle bu uygulamaya son verecek düzenlemeler yapılması, kamu vicdanını yaralayan cezasızlık uygulamasının da son bulması için 90'larla yüzleşmeyi önemsiyoruz.

NEDEN ÜÇ SİYASİ PARTİ? Bu seçimler sonucu mecliste temsil edilmesi beklenen siyasi parti sayısı dört olsa da, gerek parti programları, gerek seçim bildirgeleri, gerekse siyasi söylem ve pratikler itibariyle MHP'nin bu kampanya çerçevesinde ele aldığımız yüzleşme taleplerini muhatap almadığını tespit ettik. Buradan hareketle kampanyayı MHP dışındaki bu üç partinin temsilcileriyle sınırladık.

90'LARDA NE OLDU? 1980'lerin başından itibaren Kürt meselesine devlet aygıtından gelen cevap esasen güvenlik eksenli oldu ve temelde iki yapısal dönüşümü barındırmaktaydı. Bunlardan birincisi olağanüstü hal uygulamaları iken, ikincisi yeni 'düşman' anlayışına uygun askeri, siyasi ve idari dönüşüm olmuştur. 1990'lı yılların politik atmosferini büyük ölçüde devlet aygıtı içindeki bu yapılanmalar ve yaygın, ağır ve sistematik hak ihlalleri ile işlenen insanlığa karşı suçlar belirlemiştir.

Bu dönemde Diyarbakır, Hakkâri, Siirt, Van, Bingöl, Elazığ, Mardin, Bitlis, Batman ve Şırnak illeri 23 yıl Olağanüstü Hal rejimi ile yönetildi, OHAL valilikleri çok geniş yetkilerle donatıldı, kurumun statü ve pratikleri tamamen hukukun dışına taşındı. Buna paralel askeri, siyasi ve idari dönüşüm çerçevesinde "koruculuk" sistemi devreye sokuldu, TSK 'düşük yoğunluklu savaş' konseptine uygun biçimde yeniden yapılandırıldı ve Özel Harp Dairesi 1993 yılında Özel Kuvvetler Komutanlığı adını aldı. Bu tarihten itibaren dönemin Başbakanı Tansu Çiller ve Genelkurmay Başkanı Doğan Güreş ekibi tarafından 'Alan Hâkimiyeti ve PKK Örgütünü Bölgede Barındırmama' konsepti yürürlüğe konuldu. Köylerin ve diğer yerleşim birimlerinin zorla boşaltılması, 'faili meçhul' cinayetler ve sivil infazlar ile zorla kaybetmelerin gözle görünür bir biçimde artması yeni strateji sonrasında oldu. Bu strateji, özellikle Süleyman Demirel'in Cumhurbaşkanı, Tansu Çiller'in Başbakan, sırasıyla Doğan Güreş ve İsmail Hakkı Karadayı'nın Genelkurmay Başkanı olduğu 93-95 yılları arasında sivillere yönelik sistematik, çeşitli ve bütünlük oluşturan insan hakkı ihlali pratikleriyle birlikte uygulamaya kondu.

Bu yıllarda devletin Kürt illerinde silahlı kuvvetler içindeki kontrgerilla yapılanmalar aracılığıyla gerçekleştirdiği şiddet repertuarının önemli bileşenlerinden biri de zorla kaybetmeler oldu. Hafıza Merkezi olarak zorla kaybetmeler üzerine insan hakları kuruluşlarının elindeki hepsi doğrulanmamış bilgilerin tamamını birleştirdiğimizde, Türkiye'de 1980 ila 2004 yılları arasında zorla kaybedilmiş olan 1353 kişilik bir listeye ulaşıyoruz. Saha ve adli dokümantasyon çalışmaları sonucu Ocak 2015 itibariyle Hafıza Merkezi olarak bu listeden ancak 380 kişinin kaybedildiği bilgisini doğrulamış bulunmaktayız. (<http://www.zorlakaybetmeler.org>)

BARIŞA DOĞRU

ADALET HAKİKAT HAFIZA
REFORM TAZMİNAT